

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 16 januari 1940 kl. 4 e. m.

Memorial, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse.

Bankoutskottet, som vid sitt första sammanträde denna dag emottagit den av fullmäktige i riksbanken, jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges riksbank, till utskottet avgivna berättelsen om bankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1939, får härmed enligt gällande instruktion till riksdagen överlämna samma berättelse.

Stockholm den 16 januari 1940.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes behandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerberg, Berling, Sandén, Friggeråker, Nilsson* i Mölnadal, *Ohlin* och *Andersson* i Jäger;

från andra kammaren: herrar *Holmgren, Lovén, Paulsen, Andersson* i Falkenberg, *K. A. Westman, Gustavson* i Västerås, *Osberg* och *Svedman*.

Berättelse till bankoutskottet angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning.

Jämlikt föreskrift i 37 § lagen för Sveriges riksbank få fullmäktige i riksbanken härmed till bankoutskottet avgiva berättelse angående riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning under år 1939.

Politisk oro och ekonomisk förberedelse för krig satte under största delen av år 1939 sin prägel på världsmarknaderna. Rustningarna påverkade i hög grad den industriella produktionens utveckling, framför allt i de länder, som under året invecklades i krig. Upprepade politiska kriser pressade kursläget på börserna. Utvecklingen på råvarumarknaderna visade stora oregelbundenheter. Under årets senare del sökte sig en ström av kapital från Europa till Förenta staterna. På den internationella valutamarknaden förekommo särskilt under höstens politiska kris starka kursfluktuationer, vilka bland annat medförde en försämring av pundet i förhållande till dollar och guld samt en sprängning av det s. k. pundblocket.

Bland viktiga penningpolitiska åtgärder, som vidtogos under året, kan nämnas, att ett inofficiellt förbud mot spekulativa valutaaffärer och utlåning mot säkerhet av guld i början av januari infördes i England. Ungefär samtidigt överfördes en betydande kvantitet guld från Bank of England till den engelska stabiliseringsfonden. För att icke denna åtgärd skulle minska sedelutgivningsrätten utvidgades Bank of Englands rätt att utgiva sedlar utan guldtäckning från 230 till 400 miljoner pund. I slutet av februari antog det engelska parlamentet en lag, enligt vilken Bank of Englands guldkassa uppvärderades från 84 s. 11¹/₂ d. per uns fint guld till dagspris, vilket då lagen den 1 mars första gången tillämpades utgjorde 148 s. 5 d., samtidigt som rätten till icke guldtäckt sedelcirkulation minskades med 100 miljoner pund. I samband med tillspetsningen i den europeiska politiska situationen under våren utfärdade den engelske finansministern i mitten av april en vädjan, som gick ut på att banker och mäklare skulle söka hindra kapitalexport från England.

Den 25 augusti upphörde den engelska stabiliseringsfonden att genom guldförsäljningar stödja pundet på den internationella marknaden. De sista dagarna av augusti och de första av september sjönk dollarpundet från omkring 4.68 till obetydligt över 4.00 dollar per pund. På denna nivå stabiliserades den officiella Londonnoteringen, medan pundkursen i New York fortsatte att falla till något under 3.80 i mitten av september. Under åter-

stoden av året har denna senare kurs varierat mellan sistnämnda läge och den officiella Londonkursen, som sedan mitten av september oförändrat utgjort 4.02—4.04.

I början av september överfördes praktiskt taget hela Bank of Englands guldbehållning till stabiliseringsfonden. Samtidigt ökades bankens rätt att utge sedlar utan guldtäckning från 300 till 580 miljoner pund.

I samband med krigsutbrottet infördes i vissa länder valutakontroll eller skärptes en redan förefintlig dylik kontroll. Sålunda gjordes i England utförsel av betalningsmedel och guld beroende av licens och alla valutaaffärer koncentrerades till Bank of England och de större privatbankerna, vilkas valutaaffärer ställdes under centralbankens kontroll. I Frankrike förbjöds kapitalexport, varjämte en valutabyrå inrättades. Valutahandel utanför denna byrå och de under dess överinseende stående bankerna förbjöds. Skyldighet att till inlösen erbjuda myndigheterna guld och utländska tillgodohavanden, som innehades vid krigsutbrottet, infördes i England, men ej i Frankrike. Den 25 oktober infördes i Finland förbud mot utförsel av penningar och värdepapper. Dessutom föreskrevs skyldighet att till Finlands bank överlåta utländska tillgodohavanden.

I mitten av december ingicks mellan England och Frankrike en finansiell överenskommelse, som bland annat innebar att förhållandet mellan den franska francen och pundet, som under hela året varit förhållandevis stabilt, även i fortsättningen så länge kriget varade skulle förbli i stort sett oförändrat med en kurs av omkring 176 $\frac{1}{2}$ francs per pund. Härvid förklarades även, att myndigheterna i de båda länderna skulle vid behov utbyta det ena landets valuta mot det andra landets. Guldrörelser länderna emellan skulle därigenom undvikas.

I Tyskland, där de internationella transaktionerna redan tidigare voro underkastade kontroll, företogs i anledning av krigsutbrottet på detta område ej några väsentliga nya åtgärder, men på vissa punkter kompletterades och skärptes kontrollsystemet.

På den svenska valutamarknaden tillämpades under första delen av året fram till höstens politiska kris en i stort sett oförändrad pundkurs av 19.40—19.43. Då de ledande valutorna under denna tid voro relativt stabila i förhållande till varandra, voro även övriga växelkurser samt guldpriset i Sverige blott underkastade obetydliga fluktuationer. Då den engelska stabiliseringsfonden upphörde att stödja pundets internationella värde, uppgavs — efter i Stockholm förda underhandlingar med de övriga nordiska centralbankerna — den fasta relationen till pundet. Noteringarna på den svenska valutamarknaden baserades från och med den 28 augusti på en dollarkurs av 4.20 eller något över den kurs, i vilken dollarn tidigare noterades. På grund av utvecklingen på den internationella marknaden medförde detta bland annat, att växelkurserna för pund och franska francs sänktes. I september noterades pundet så lågt som i 15.90. I oktober var den lägsta

pundkursen 16.85 och i november 16.25. Från och med den 20 december träffades en överenskommelse mellan riksbanken och affärsbankerna om s. k. specialpund. Dessa få i huvudsak endast användas till likvider i det brittiska imperiet. Därefter noteras endast specialpund. Från samma tid noteras även särskild köpkurs på pund. Vid årsskiftet var denna 16.85, medan säljkursen utgjorde 16.95.

De belgiska, schweiziska och holländska valutorna såväl som den norska kronan följde under årets senare del i stort sett dollarn. Växelkurserna på den svenska marknaden för dessa valutor undergingo därför blott förhållandevis obetydliga justeringar, för de tre förstnämnda valutorna innebärande mindre höjningar och för den norska kronan en liten sänkning. Den danska dollarkursen höjdes mer än den norska. Detta medförde en förhållandevis stor sänkning av kursen för danska kronor, som under tredje augustiveckan utgjorde 86.70 och från och med andra septemberveckan under återstoden av året 81.25. Den finska marken noterades såväl före som efter höstens kris i 8.59.

Utvecklingen på valutamarknaden under året belyses i övrigt av följande översikter.

Vissa noteringar på Londonmarknaden.

(Medeltal.)

	A vista kurser på					Guldpris sh. per uns fint
	francs (Paris)	dollars	belgas	floriner	francs (Schweiz)	
1938 (hela året)	170.65	4.89	28.93	8.88	21.37	142.55
1939 mars	176.86	4.686	27.85	8.82	20.71	148.38
juni	176.73	4.68	27.53	8.80	20.77	148.45
september	176.20	4.04	23.56	7.56	17.81	167.60
december	176.50	4.03	24.24	7.55	17.87	168.00

A vista växelkurser i Stockholm.

(Medeltal.)

	100 francs (Paris)	1 dollar	1 pund	100 riksmark	100 riksmark clearingkurs
1938 (hela året)	11.54	3.9766	19.410	160.13	159.41
1939 mars	11.05	4.1495	19.421	166.82	166.24
juni	11.05	4.1533	19.428	167.00	166.37
september	9.75	4.2000	16.987	168.50	168.49
december	9.52	4.2000	16.697	169.00	168.49

Riksbankens guldbehållning samt riksbankens och affärsbankernas utländska tillgodohavanden framgå av följande tabell.

Riksbankens och affärsbankernas tillgodohavanden.¹⁾

(Miljoner kronor; vid månadens slut.)

	Riksbankens guld- innehav		Riksbankens utländska tillgodohavanden		Affärsbankernas utländska tillgodohavanden	
	metal- liska kassan	övrigt guld	netto (inkl. utl. stats- papper)	utländska stats- papper	netto (inkl. utl. obliga- tioner)	utländska obliga- tioner
1938 december	591.4	115.8	+ 750.5	34.0	— 39.8	90.7
1939 mars	596.3	135.2	+ 660.2	38.9	— 20.8	86.2
juni	615.5	146.5	+ 582.6	45.7	— 20.7	93.7
september	634.1	152.3	+ 475.5	43.6	— 42.0	92.1
december	589.9	88.6	+ 301.4	32.6	+ 46.6	84.4

¹⁾ Beträffande riksbankens bokföring av guld och valutor, se sid. 7. Det bör observeras, att uppgifterna angående riksbankens tillgodohavanden i utländska valutor ej äro direkt jämförbara med uppgifterna angående affärsbankernas tillgodohavanden i utländska valutor. Dessa senare torde vara bokförda till olika värden i olika banker.

Under årets första tre kvartal ökades sålunda riksbankens totala guldbehållning. Under återstoden av året undergick den däremot en minskning till följd av att riksbanken sålde guld för att vara beredd att möta de krav på utländska valutor, som kunde komma att göra sig gällande. Den del av guldbehållningen, som förvaras utom landet, ökades under årets första del mera än den inom landet förvarade delen. Under sista kvartalet överfördes guld från Sverige till utlandet.

Ovanstående tabell giver icke en riktig bild av valutarörelserna till eller från Sverige, huvudsakligen på grund av att riksbankens guldbehållning bokföres till ett relativt sett lägre pris i förhållande till dagspriset än valuta-behållningen. En approximativ kalkyl av beloppet av de valutor, som via riksbankens och affärsbankernas guld- och valutabehållningar tillfördes eller lämnade den svenska marknaden, giver vid handen, att under årets första åtta månader en nettoutströmning av valutor av omkring 67 milj. kronor ägde rum. I mitten av augusti ökades riksbankens valutabehållning på grund av omfattande pundförsäljningar till riksbanken. De sista dagarna av augusti medförde emellertid en minskning av valutareserven med omkring 35 milj. kronor, huvudsakligen till följd av att en stark efterfrågan på dollar började göra sig gällande. Denna efterfrågan fortsatte under återstoden av året. Under månaderna september—december minskades riksbankens tillgångar av guld och valutor med 470 milj. kr., medan affärsbankernas nettobehållning av valutor ökades med 58 milj. kronor. Valuta-

rörelserna till eller från riksbanken och affärsbankerna resulterade sålunda för årets sista fyra månader i en nettoutströmning av omkring 412 milj. kr.

Riksbanken har sedan krigets utbrott ej tillhandahållit valutor annat än för kommersiella ändamål och till återbetalning av utländska tillgodohavanden i Sverige. Med anledning av den betydande utströmningen av valutor träffade affärsbankerna i november en muntlig och i mitten av december en skriftlig överenskommelse, enligt vilken bland annat utländska valutor skulle tillhandahållas kunderna endast för vissa närmare specificerade, såsom legitima ansedda ändamål. Dessutom skulle insättningar på utländska kronräkningar underkastas viss kontroll samt inköp av värdepapper i utlandet genom bankernas förmedling begränsas. För att förhindra att valuta anskaffades genom översändande av postremissväxlar till utlandet överenskommo bankerna sedermera att förse dessa med påskrift, angivande att de kunde begagnas som betalningsmedel endast inom Sverige.

En närmare redogörelse för utvecklingen på de inhemska penning-, kapital- och valutamarknaderna kommer att inflyta i riksbankens årsbok för 1939, som torde utkomma instundande februari eller mars.

Riksbankens nettovinst uppgick under år 1939 till 168,839:32 kronor mot 1,587,889:06 kronor år 1938. I enlighet med bankoutskottets uttalande i memorial nr 63 till 1937 års riksdag beträffande frågan om principerna för riksbankens bokföring av guld har sedan början av år 1938, såsom nedan närmare angives, beräknats vinst på viss handel med guld. För år 1939 uppgick denna vinst till 5,778,006:97 kronor. Kostnaderna för de ovan nämnda guldtransporterna utgjorde under året 3,920,141:57 kronor.

Vid bokslutets uppgörande har guldet upptagits till ett pris av 2,480 kronor per kilogram. Skillnaden mellan inköps- och bokföringspriserna vid inköp av guld har debiterats ett särskilt guldregleringskonto. Vid försäljning av guld har detta konto krediterats ett belopp, beräknat på grundval av skillnaden mellan medelpriset av det inköpta guldet och bokföringspriset. Det mervärde, som erhållits vid försäljningen, har krediterats vinst- och förlusträkningen.

De utländska valutorna ha upptagits till lägre kurser än de vid årets slut gällande. Vid köp och försäljning av valutor har skillnaden mellan inköps- och bokföringspriserna debiterats resp. krediterats kursdifferenskontot.

I riksbankens räkenskaper per den 31 december 1939 har saldot på såväl guldreglerings- som kursdifferenskontona balanserats såsom tillgång med sammanlagt 334,510,268:95 kronor. Motsvarande saldo vid föregående årsskifte utgjorde 394,584,193:88 kronor.

	1938		1939	
	Kronor		Kronor	Kronor
DEBET.				
(Utgifter och förluster)				
Lånerörelsen.				
Räntor på checkräkning	18 96		18 99	
Inom linjen förda, såsom osäkra ansedda lånefordringar	530		9,834 08	9,853 07
Avskrivningar å statspapper och obligationer.	—			3,095,400 23
Upphörda lånegrenar.				
Räntor på lånebanksobligationer	7,637 33			7,637 33
Förvaltningskostnad.				
<i>Arvoden och avlöningar:</i>				
Fullmäktige och direktionen:				
Arvoden till fullmäktige, suppleanter för fullmäktige samt inspektörer för sedeltryckeriet och pappersbruket:				
Arvode till fullmäktiges ordförande	8,151 26		8,500 —	
Arvoden till fullmäktiges övriga ledamöter . . .	41,544 64		42,000 —	
» » » suppleanter	1,647 12		2,958 49	
Arvode till inspektören för pappersbruket . . .	1,500 —		1,500 —	
Avlöningar till direktionsledamöterna samt vikarier för deputerade:				
Avlöningar	91,578 71		93,381 51	
Ersättningar till vikarier för deputerade	5,491 91		4,523 61	152,863 61
Tjänstemän m. fl.:				
Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat:				
Nettolöner	2,435,626 17		2,592,597 54	
Kallortstillägg	1,663 26		2,088 53	
Läkararvode jämte läkemedel m. m.	—		4,723 53	
Felräkningspenningar	42,160 48		41,928 31	
Begravningshjälp	1,836 —		2,118 05	
Avlöning under vikariat å ordinarie tjänst . . .	158,759 64		173,281 45	
Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat m. m.	14,693 20		13,207 28	
Arvoden till viss icke-ordinarie personal:				
Arvoden till styrelseledamöter vid avd.-kontoren	97,800 —		97,800 —	
» » suppleanter för styrelseledamöter . . .	6,617 81		6,662 27	
» » ombudsmännen vid avd.kontoren i Göteborg, Malmö och Luleå (för senare delen av år 1939 endast i Malmö)	6,000 —		3,847 31	
Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:				
Nettolöner	240,661 24		290,825 51	
Kallortstillägg	233 85		316 15	
Läkarvård jämte läkemedel m. m.	19 05		511 71	
Begravningshjälp	—		—	
Transport	3,164,170 63		3,229,907 64	3,265,754 24

räkning år 1939.

	1938		1939	
	Kronor		Kronor	Kronor
KREDIT.				
(Inkomster och vinster)				
Lånerörelsen.				
Räntor på diskonterade växlar	368,923	68	979,618	40
» » hypoteks- och kommunlån	591,387	52	986,902	50
» » avbetalningslån	1,408,290	15	1,581,750	85
» » kredit i checkräkning	23,482	78	256,518	58
Avgifter för » » »	4,373	60	7,260	50
Inkasseringsavgifter och provisioner	587	83	598	31
Inbetalningar å inom linjen förda eller avskrivna fordringar	11,739	27	15,106	01
			3,827,755	15
Utrikesrörelsen.				
Av utrikesrörelsen uppkommen vinst	5,569,787	36	1,867,324	87
Remboursprovisioner	—	—	112,576	55
Utdelning å aktier	191,440	—	203,720	—
			2,183,621	42
Vinst vid försäljning av guld	170,688	64	5,778,006	97
Svenska statspapper och obligationer.				
Räntor	468,892	15	2,432,495	98
Från änkekassorna övertagna värdepapper.				
Räntor	168,179	10	100,573	26
Vinst vid utlottning och försäljning	18,254	25	—	—
			100,573	26
Övriga inkomster.				
Avgifter för i förvar mottagna depositioner:				
öppna	175,027	22	182,515	49
slutna	192	—	120	50
Ersättning för utländska clearingar:				
från clearingnämnden	75,000	—	75,000	—
» clearingkontoret	30,962	27	24,741	69
Provisioner och tillfälliga räntor	263	61	15,607	76
Bidrag från pensionsfonden till tjänstepensioner	96,300	—	¹⁾ 48,150	—
Inbetalda familjepensionsavgifter	77,333	10	²⁾ 39,414	60
Ersättning för bestyr med statens bosättningslån	36,000	—	60,970	—
Inkomster av fastigheter:				
vid huvudkontoret	1,600	—	1,600	—
» avdelningskontoren:				
hyror	227,258	08	250,391	82
i övrigt	29,104	40	27,054	46
Diverse inkomster:				
vid huvudkontoret	2,203	93	3,039	01
» avdelningskontoren	9,875	85	9,304	—
			737,909	33
Transport	9,757,146	79	15,060,362	11

1) För första halvåret.

2) Därav för första halvåret kr. 88,914. 59.

DEBET.	1938		1939			
	Kronor		Kronor			
Transport	3,164,170	63	3,229,907	64	3,265,754	24
Arvoden och särskilda ersättningar till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:						
Arvoden för postbefordran och inkassering m. m. till tjänstemän å utrikesavdelningen m. fl.	5,842	61	6,335	73		
Gratifikationer eller belöningar	10,247	11	8,061	20		
Ersättning för mistade avlöningsförmåner	1,000	—	2,350	—		
Arvoden till tjänstemän, vilka verkställa särskild undersökning vid avdelningskontor	—	—	841	80		
Uniformsbeklädnad	5,800	—	5,800	—		
Provisoriskt dyrtidstillägg	22,563	03	21,323	—		
» lönetillägg åt vissa icke-ordinarie tjänstemän	76,271	08	¹⁾ 38,097	66		
Dyrtidstillägg åt fullmäktiges deputerade och vice riksbankschefen	8,039	10	¹⁾ 3,684	22		
» » tjänstemän	5,244	—	¹⁾ 2,658	—		
Rörligt tillägg (redovisades för år 1938 såsom dyrtidstillägg)	416,639	65	¹⁾ 221,032	29		
Barnstillägg (redovisades för år 1938 såsom dyrtidstillägg)	—	—	²⁾ 98,519	30		
<i>Pensioner m. m.:</i>						
Pensioner till f. d. befattningshavare	—	—	²⁾ 13,791	32	3,652,402	16
» » efterlevande till f. d. befattningshavare	256,899	98	276,438	70		
Diverse pensioner och understöd	—	—	²⁾ 106,308	09		
Dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare	10,597	33	9,396	80		
» » efterlevande till f. d. befattningshavare	35,156	—	41,088	—		
» » å diverse pensioner och understöd	—	—	1,572	—		
» » å diverse pensioner och understöd	2,227	—	2,109	—	436,912	59
Provisorisk avlöningsförstärkning	73,314	66			¹⁾ 36,768	51
<i>Förvaltningsutgifter:</i>						
Fastighetsutskylder, renhållning av gator och gårdar	76,433	45	78,487	42		
Fastighetsunderhåll	144,213	13	105,079	61		
Kontorshyror i Umeå och Västerås	14,700	—	14,700	—		
Värme och belysning	134,551	70	140,284	25		
Inventarier och deras underhåll	76,431	42	97,138	48		
Skrivmaterialier och övriga förbrukningsartiklar	49,659	22	67,711	63		
Kostnader för blanketter, tidningar m. m.	76,797	31	77,607	05		
Annonser och kungörelser	27,530	25	23,938	03		
Post-, assurances-, telegram- och telefonavgifter	320,663	48	318,199	24		
Lagsöknings- och rättegångskostnader utöver till riksbanken ersatta	693	67	3,326	36		
Flyttningkostnader	13,693	49	3,699	06		
Bidrag till utländska studieresor	4,000	—	3,300	—		
Rese- och tjänstgöringstraktamenten	14,903	75	14,362	85		
Kostnader för soliditetsupplysningar	37,231	01	30,900	81		
Transportkostnader	6,861	33	10,789	14		
Bevakning vid huvudkontoret	29,437	08	29,715	—		
Inspektion av avdelningskontoren	2,635	80	1,519	75		
Inventeringar » »	7,133	65	7,653	80		
Diverse reseersättningar	7,732	03	8,479	92		
Transport	5,139,313	95	1,036,892	40	7,391,837	50

¹⁾ För första halvåret.²⁾ » andra »

DEBET.	1938		1939			
	Kronor		Kronor			
Transport	5,139,313	95	1,036,892	40	7,391,837	50
Revisionskostnader vid avdelningskontoren . . .	13,635	70	13,732	15		
Lönenämnden för riksdagens verk m. m.	1,343	48	5,469	26		
Diverse	112,952	17	125,856	49	1,181,950	30
<i>Övriga utgifter:</i>						
Ränta å tjänstepensionsfonden	110,043	76	—	—		
» » familjepensionsfonden	154,998	40	—	—		
Avgifter till tjänstepensionsfonden	67,000	—	1) 33,500	—		
» » familjepensionsfonden	82,000	—	1) 41,000	—		
Göteborgskontorets ombyggnadskonto	184,604	94	—	—		
Linköpings- » »	—	—	9,990	55		
Uppsala- » »	—	—	1,300	—		
Vänersborgs- » »	—	—	25,187	40		
Nytt kassavalv vid huvudkontoret	—	—	33,975	12		
Diverse skyddsrum	—	—	202,088	02		
För Jönköpingskontoret inköpt markområde . . .	1,534	30	—	—		
Valvsutrymmen i berg	29,756	50	239,017	97		
Kostnader för guldtransporter m. m.	820,770	78	3,920,141	57		
» » probering av guldplantsar	4,365	—	4,554	45		
<i>För sedeltryckeriet:</i>						
Förlag för löpande utgifter vid sedeltryckeriet utöver av tryckeriet gottgjorda belopp	479,440	83	495,536	38		
Nya maskiner för sedeltryckeriet	85,828	13	94,558	19		
	1938	1939				
Övriga utgifter för tryckeriet i avlöningshänseende, bestridda av huvudkontoret	81,989	24	77,769	05		
<i>För pappersbruket:</i>						
Förlag för löpande utgifter för Tumba pappersbruk utöver av bruket gottgjorda belopp	666,659	29	783,161	70		
Tumba bruks nyanskaffningar	146,870	40	350,118	15		
» » ombyggnadskonto	63,770	—	77,001	24		
	1938	1939				
Övriga utgifter för bruket i avlöningshänseende, bestridda av huvudkontoret	40,369	16	40,462	67		
Kontroll vid sedelpapperstillverkningen	4,370	10	6,604	25	6,317,734	99
	8,169,257	73			14,891,522	79
Saldo, vinst	1,587,889	06			168,839	32
Summa	9,757,146	79			15,060,362	11

1) För första halvåret.

	1938		1939	
	Kronor		Kronor	Kronor
DEBET.				
(Tillgångar och fordringar)				
Kassa.				
<i>Metallisk kassa:</i>				
(enl. 11 § i lagen för Sveriges riksbank)				
Guldmynt enligt 1873 års myntkonvention	45,628,005	—	45,628,075	—
Omyntat guld samt äldre svenskt guldmynt	492,384,029	47	491,744,190	56
Utländskt guldmynt	53,400,340	01	52,650,864	05
				590,023,129 61
<i>Guld i utlandet, ej inräknat i metalliska kassan</i>	115,817,378	52		88,491,071 22
<i>Annan kassatillgång:</i>				
Silvermynt enligt 1873 års myntkonvention ävensom kopparnickelmynt	914,035	75	252,939	25
Äldre svenskt silvermynt	1,052	—	1,113	—
Brons-, järn- och kopparmynt	18,968	90	10,412	52
Enskilda bankers postväxlar, checkar m. m.	12,702,919	81	42,833,583	68
Utländska bankers sedlar	76,749	52	128,341	80
				43,226,390 25
Svenska statspapper och obligationer.				721,740,591 08
Svenska statspapper	102,000,250	—	232,933,575	—
Andra svenska obligationer	3,951,050	—	3,535,150	—
Beräknade räntor	54,031	98	158,722	37
				236,627,447 37
Från änkekassorna övertagna värdepapper.				
Svenska statspapper	896,119	66	794,310	—
Andra svenska obligationer	1,518,475	25	1,327,545	—
Inteckningar	181,806	—	50,000	—
Beräknade räntor	31,421	88	29,272	91
				2,201,127 91
Lånerörelsen.				
Diskonterade växlar	13,178,681	41	197,301,487	70
Hypoteks- och kommunlån	35,434,734	—	140,801,277	—
Avbetalningslån	44,207,894	—	48,063,682	—
Kredit i checkräkning	1,366,085	55	70,736,539	64
På indrivning beroende medel	19,035	25	34,146	02
				456,937,132 36
Utrikesrörelsen.				
Utländska statspapper	34,010,730	—	32,620,097	50
Beräknade räntor	60,078	25	404,957	03
Köpta växlar, betalbara i utlandet	385,860,686	50	14,200,514	75
Fordran i löpande räkning hos utländska banker och bankirer	414,316,445	09	277,647,503	62
				324,873,072 90
Kursdifferenskonto	260,244,912	22	223,091,753	36
Guldregleringskonto	134,339,281	66	111,418,515	59
				334,510,268 95
Hos riksgäldskontoret inestående medel	—	—		6,767,843 18
Diverse räkningar	10,000,329	27		50,493,284 48
Summa	2,162,615,526	95		2,134,150,768 23

balansräkning.

	1938		1939	
	Kronor		Kronor	
KREDIT. (Skulder)				
Utelöpande sedlar	1,060,676	23	1,422,175	889 29
Postväxlaräkning	3,788,756	49	1,714,763	97
Depositionsräkning	—	—	162,000	—
Checkräkning.				
Skuld till statliga myndigheter	418,045,381	08	266,944,515	13
» » bankaktiebolag	427,902,068	70	152,895,367	61
Övriga medel	3,386,901	24	4,643,502	48
			424,483,385	22
Svenska statspapper och obligationer.				
Beräknade räntor	270,288	90	—	—
Lånerörelsen.				
Inkasseringsavgifter för diskonterade växlar	1,380	77	21,984	03
Utrikesrörelsen.				
Skuld till utländska banker och bankirer	83,706,633	76	23,084,138	89
Upphörda lånegrenar.				
Lånebanksobligationer med 4 ¹ / ₂ % ränta . .	120,666	88	120,666	88
» » 4 » »	55,012	49	55,012	49
» » 3 » »	227	19	227	19
Ej uttagna räntor på förestående obligationer	4,176	63	4,065	20
			179,971	76
Diverse räkningar	35,609,893	44	134,580,674	13
Kapital.				
Grundfond	50,000,000	—	50,000,000	—
Avbetalningslånefond	50,000,000	—	50,000,000	—
Reservfond	20,000,000	—	20,000,000	—
Tjänstepensionsfond	2,831,837	97	2,863,441	32
Familjepensionsfond	3,904,564	74	3,904,401	86
Balanserade vinstmedel:				
från föregående år	723,389	38	811,278	44
vinst för året	1,587,889	06	168,839	32
			127,747,960	94
Summa	2,162,615,526	95	2,134,150,768	23

Vissa inom linjen förda tillgångar och skulder vid 1938 och 1939 års slut.

	1938		1939	
	Kronor		Kronor	
<i>Tillgångar.</i>				
Inventariervärdet av vattenstämplat papper för postväxlar m. m.	8,219	89	6,998	89
Riksbankens mynt- och medaljsamling	33,226	22	33,226	22
Taxeringsvärdet av riksbankens fastigheter vid årens slut enligt nedanstående specifikation	14,980,300	—	14,980,300	—
Aktier i Internationella Banken*)	1,800,000	—	1,800,000	—
Summa	16,821,746	11	16,820,525	11
*) Anm.: Riksbankens innehav av aktier i Internationella Banken utgör nominellt Schw. Fracs. 10,000,000:— (4,000 aktier à 2,500:— Schw. Fracs.) varav inbetalts 25 procent, bokförda inom linjen med angivet belopp.				
Fastigheten i:				
Stockholm: bankhuset	4,250,000	—	4,250,000	—
sedeltryckeriet	1,200,000	—	1,200,000	—
Göteborg	800,000	—	800,000	—
Malmö	425,000	—	425,000	—
Falun	200,000	—	200,000	—
Gävle	280,000	—	280,000	—
Halmstad	380,000	—	380,000	—
Härnösand	175,000	—	175,000	—
Jönköping	150,000	—	150,000	—
Kalmar	380,000	—	380,000	—
Karlskrona	550,000	—	550,000	—
Karlstad	160,000	—	160,000	—
Kristianstad	230,000	—	230,000	—
Linköping	240,000	—	240,000	—
Luleå	325,000	—	325,000	—
Mariestad	130,000	—	130,000	—
Norrköping	328,200	—	328,200	—
Nyköping	428,600	—	428,600	—
Sundsvall	250,000	—	250,000	—
Uppsala	535,000	—	535,000	—
Visby	175,000	—	175,000	—
Vänersborg	250,000	—	250,000	—
Växjö	315,000	—	315,000	—
Örebro	275,000	—	275,000	—
Östersund	115,000	—	115,000	—
Tumba	2,433,500	—	2,433,500	—
Summa	14,980,300	—	14,980,300	—
<i>Skulder.</i>				
Utelöpande postväxlar	12,278	39	12,278	39
» transportsedlar å 3 och 2 rdr specie på ofärgat papper	338,534	90	338,534	90
» banksedlar å riksdaler och skillingar	1,315,328	04	1,315,328	04
Lånebanksobligationer med 4 % ränta på ränta	548	08	548	08
» » 4 1/2 % »	5,527	07	5,527	07
» » 3 % »	588	64	588	64
Förbindelser med 4 % ränta för under åren 1802 och 1803 inlämnat silver (s. k. silversedlar)	924	61	924	61
Realisationsobligationer med 4 % ränta till förfallodagen, utgivna för riksgäldssedlarnas inlösen 1803—1807	417	58	417	58
Summa	1,674,147	31	1,674,147	31

Beträffande *avbetalningslånen* redovisas i nedanstående översikt de belopp, som de olika kontoren den 31 december 1939 hade fått sig tilldelade, samt antal och belopp av vid samma tidpunkt utestående lån.

	Tilldelat belopp Kronor	Utestående lån		
		Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	12,695,000	11,742	12,441,403	47
Avdelningskontoret i: Göteborg	3,800,000	4,053	3,729,657	—
Malmö	3,275,000	2,773	3,022,008	55
Falun	1,260,000	912	1,198,066	—
Gävle	1,850,000	1,714	1,802,686	—
Halmstad	1,000,000	531	950,958	—
Härnösand	1,000,000	725	965,636	—
Jönköping	2,500,000	2,014	2,443,424	—
Kalmar	875,000	596	787,614	—
Karlskrona	1,100,000	953	1,029,331	—
Karlstad	700,000	498	682,253	—
Kristianstad	600,000	406	517,800	—
Linköping	1,300,000	797	1,269,227	—
Luleå	2,250,000	2,917	2,131,120	—
Mariestad	700,000	314	677,896	—
Norrköping	1,600,000	1,431	1,519,354	—
Nyköping	910,000	528	894,629	—
Sundsvall	1,050,000	1,101	1,009,065	—
Umeå	2,175,000	1,973	2,121,726	—
Uppsala	3,600,000	2,662	3,418,069	—
Visby	1,150,000	754	1,099,403	—
Vänersborg	750,000	455	707,854	—
Västerås	1,000,000	737	931,360	—
Växjö	500,000	291	449,106	—
Örebro	1,150,000	965	1,108,038	—
Östersund	1,210,000	952	1,189,744	—
Summa	50,000,000	42,794	48,097,428	02

Den 31 december 1939 utestående belopp fördelade sig på följande sätt:¹⁾

A-lån	Kr. 34,547,484: 60
B-lån	» 12,241,623: 42
C-lån	» 1,308,320: —
	<u>Kr. 48,097,428: 02</u>

¹⁾ A-lån: löptid högst 8 år; amorteras under hela löptiden.

B-lån: löptid högst 8 år; amorteringsfria högst 4 år.

C-lån: löptid högst 4 år; i regel amorteringsfria under hela löptiden.

Under riksbankens förvaltning men utan att ingå i dess balansräkning äro ställda två fonder, nämligen spannmålskreditfonden och bosättningslånefonden.

Spannmålskreditfonden uppgick under året till 500,000 kronor. Den 31 december 1939 var vid huvudkontoret beviljad en kredit på 200,000 kronor; av denna utestod ett belopp av 68,209:68 kronor.

Bosättningslånefondens fördelning på de olika kontoren samt antal och belopp av utestående lån den 31 december 1939 framgå av följande sammanställning.

	Tilldelat belopp Kronor	Utestående lån		
		Antal	Belopp Kronor	
Huvudkontoret	2,320,000	3,257	2,115,832	62
Avdelningskontoret i: Göteborg	1,400,000	1,929	1,296,810	27
Malmö	1,250,000	1,714	1,172,325	43
Falun	340,000	494	330,411	—
Gävle	510,000	733	487,691	22
Halmstad	230,000	300	213,874	81
Härnösand	215,000	371	202,335	71
Jönköping	510,000	664	487,881	—
Kalmar	180,000	285	159,131	49
Karlskrona	155,000	247	143,212	25
Karlstad	480,000	641	439,033	—
Kristianstad	255,000	393	235,118	—
Linköping	250,000	470	232,072	—
Luleå	260,000	414	234,655	47
Mariestad	265,000	339	240,228	16
Norrköping	270,000	395	256,371	—
Nyköping	305,000	422	279,127	—
Sundsvall	210,000	302	182,899	—
Umeå	160,000	249	137,941	—
Uppsala	180,000	261	174,363	—
Visby	70,000	95	62,715	—
Vanersborg	195,000	324	180,651	—
Vasterås	325,000	449	307,575	—
Vaxjö	160,000	219	146,783	—
Örebro	355,000	466	322,033	—
Östersund	150,000	264	139,022	—
Summa	11,000,000 ¹⁾	15,697	10,180,092	43

¹⁾ Av de till bosättningslånefonden anvisade beloppen om sammanlagt 13,000,000 kronor hava till och med den 31 december 1939 till riksbanken överförts 11,000,000 kronor.

Riksbankens styrelse och vissa förvaltningsåtgärder.

§ 1.

Vid det val av fullmäktige i riksbanken, som ägt rum under år 1939, hava för valperioden 1939—1942 undertecknade Rooth och Jonsson fått sina uppdrag förnyade.

Till suppleanter för tiden från valet till dess nytt val under år 1940 försiggått hava utsetts bankrådet Harald Magnusson samt ledamöterna av riksdagens första kammare Fritjof Ekman och Elof Andersson i Fältenborg.

Fullmäktige hava därefter inom sig utsett:

till vice ordförande samt förste deputerad och riksbankschef undertecknad Rooth,

till andre deputerade undertecknade Amnér och Björnsson för resp. huvudkontoret och avdelningskontoren,

till inspektör för sedeltryckeriet undertecknad Björnsson och

till inspektör för pappersbruket undertecknad Jonsson.

Därjämte hava fullmäktige till vice riksbankschef omvalt bankdirektören Ferdinand Wallberg.

Den av Kungl. Maj:t förordnade suppleanten herr Örne har under år 1939 tjänstgjort 38 dagar.

Av de av riksdagen valda suppleanterna har herr Magnusson tjänstgjort såsom fullmäktig och andre deputerad 114 dagar och herr Ekman såsom fullmäktig 3 dagar.

§ 2.

Till delegerade för riksdagens verk för år 1940 hava fullmäktige för sin del utsett undertecknade Amnér och Björnsson.

Fullmäktige hava gemensamt med fullmäktige i riksgäldskontoret utsett fil. dr K. Hildebrand och bankokommissarien A. Bertil att under år 1940 å riksbankens och riksgäldskontorets vägnar delta, herr Hildebrand såsom ledamot i direktionen för Göta kanalverk och herr Bertil såsom ombud vid revisionen av samma verk.

§ 3.

Inom styrelserna för avdelningskontoren hava följande förändringar ägt rum eller beslutats:

kontoret i *Malmö*: Till suppleant efter assistenten Anton Hjalmarsson, vilken avlidit, har utsetts direktören Einar Jönsson:

kontoret i *Falun*: Till styrelseledamot efter grosshandlaren Lennart Berggren, vilken avlidit, har utsetts suppleanten Fredrik Killander samt till suppleant rådmannen Herman Andersson;

kontoret i *Gävle*: Till suppleant har utsetts förbundskassören Robert Johansson;

kontoret i *Härnösand*: Till direktör för tiden från och med den 1 oktober 1940, då nuvarande direktören Ragnar Forssman avgår med pension, har utsetts direktören vid kontoret i Luleå Magnus Nordström. Sedan suppleanten Isidor Schöning på grund av sjukdom undanbett sig återval, har disponenten Hans Nyberg utsetts till suppleant;

kontoret i *Jönköping*: Till suppleant efter direktören Ivar Neuman, vilken avlidit, har utsetts landskamreraren Richard Lundberg. Suppleanten Olof Åkesson har på egen begäran entledigats;

kontoret i *Kalmar*: Till styrelseledamot efter häradshövdingen John Zetterstedt, vilken avlidit, har utsetts suppleanten Ernst Johansson och till suppleanter förrådsförvaltaren Walfred Nilsson och länsassessorn Julius Lidblom;

kontoret i *Karlskrona*: Till styrelseledamot efter fd. landssekreteraren Josef Fröberg, vilken uppnått 70 års ålder, har utsetts suppleanten Richard Sjöström och till suppleant länsassessorn Josef Rundqvist;

kontoret i *Kristianstad*: I stället för suppleanten Richard Lundberg, vilken på egen begäran entledigats, har utsetts landskamreraren Allan Rietz;

kontoret i *Luleå*: Till direktör från och med den 1 oktober 1940 efter förenämnde Nordström har utsetts tjänstemannen i 22:a lönegraden vid kontoret i Härnösand Hjalmar Olsson;

kontoret i *Uppsala*: Suppleanten Tycho Hedén har på egen begäran entledigats;

kontoret i *Västerås*: Till direktör för tiden från och med den 1 oktober 1940, då nuvarande direktören Åke Fredricsson avgår med pension, har utsetts tjänstemannen i 22:a lönegraden vid huvudkontoret Gunnar Gunnarson. Till suppleant har utsetts direktören Gunnar Bolander;

kontoret i *Växjö*: Till direktör för tiden från och med den 1 augusti 1940, då nuvarande direktören Fabian Ericsson avgår med pension, har utsetts tjänstemannen i 24:e lönegraden vid kontoret i Norrköping Ossian Lindgren. Till styrelseledamot har utsetts suppleanten Georg Agell och till suppleant järnarbetaren Albin Gustafsson;

kontoret i *Östersund*: Suppleanten Jonas Hård har på grund av sjukdom avgått och köpmannen Sigfrid Johansson utsetts till suppleant.

§ 4.

Riksgäldskontoret hade före 1939 års utgång till riksbanken för reservförrådsnämndens räkning överlämnat skattkamarväxlar till ett sammanlagt belopp av 216 miljoner kronor, vilka samtliga växlar diskonterats.

§ 5.

Efter överläggningar med representanter för Danmarks nationalbank, Finlands bank och Norges bank samt med representanter för det svenska bankväsendet beslöto fullmäktige den 28 augusti 1939, att valutakurserna på den svenska marknaden tillsvidare skulle fastställas med utgångspunkt från dollarkursen. Säljkursen på dollar sattes därvid till kr. 4:20 och denna kurs har ännu icke ändrats.

Den 14 och den 15 oktober 1939 hava representanter för centralbankerna i Danmark, Finland, Norge och Sverige ånyo sammanträtt för överläggning rörande frågor av gemensamt intresse.

§ 6.

Med tillämpning från och med den 15 innevarande december hava fullmäktige beslutat, att riksbankens växeldiskonto och samtliga utlåningsräntor skulle höjas med $\frac{1}{2}$ procent och utgöra sålunda för närvarande:

	På högst 3 månader	På längre tid än 3 må- nader högst 6 månader	På högst 1 månads uppsägning
	%	%	%
Växeldiskonto	3	3 $\frac{1}{2}$	—
Ränta för lån:			
mot säkerhet av:			
obligationer, utfärdade av svenska staten, allmänna hypoteksbanken och konungariket Sveriges stads- hypotekskassa	3	3 $\frac{1}{2}$	3
obligationer, utfärdade av svens- ska bostadskreditkassan, svenska skeppshypotekskassan, kommu- ner, landsting, in-teckningsbolag och aktiebolaget Göteborgs hypo- tekskassa	3 $\frac{1}{2}$	4	3 $\frac{1}{2}$
mot annan säkerhet lägst	4	4 $\frac{1}{2}$	—
Ränta för kredit i checkräkning: 3 %—4 % beroende på säkerheten.			

Vid rediskontering åt affärsbanker och centralkassor för jordbrukskredit av växlar med högst 90 dagars återstående löptid beräknas 2 $\frac{1}{2}$ procent diskonto.

Räntan å lån från spannmålskreditfonden har intill den 21 december 1939 utgjort 3 procent samt därefter 3,5 procent.

§ 7.

Från avbetalningslånefonden, vilken uppgår till 50,000,000 kronor, utgjorde utlåningen per den 31 december 1939 sammanlagt 48,097,428 kronor 2 öre. Räntan å lån från fonden har till och med den 14 december 1939 utgjort 3,5 procent samt därefter 4 procent.

Rörande fondens verksamhet hänvisas i övrigt till de å sid. 17 intagna uppgifterna.

§ 8.

Från statens bosättningslånefond, till vilken riksdagen hittills såsom kapital anvisat sammanlagt 13 miljoner kronor, utgjorde vid utgången av december 1939 utlåningen 10,180,092 kronor 43 öre.

Rörande lånens antal och fördelning torde få hänvisas till sammanställningen å sid. 18.

Räntan å lån från fonden har av Kungl. Maj:t för nu löpande budgetår fastställts till oförändrat 3,5 procent.

§ 9.

Ytterligare ett kassavalv inom riksbankshuset i Stockholm, vartill 1939 års lagtima riksdag anvisat ett belopp av förslagsvis 33,000 kronor, har inrättats.

Kostnaden härför har uppgått till 33,975 kronor 12 öre.

§ 10.

1939 års lagtima riksdag bemyndigade fullmäktige att för nedan angivna reparations- och moderniseringsarbeten taga i anspråk följande belopp, nämligen

dels för utvändig reparation av riksbankens fastighet i *Vänersborg* ett belopp av förslagsvis 71,000 kronor,

dels för reparations- och moderniseringsarbeten inom riksbankens fastighet i *Linköping* ett belopp av förslagsvis 10,000 kronor,

dels ock för anordnande av hiss inom riksbankens fastighet i *Uppsala* ett belopp av förslagsvis 20,600 kronor.

Arbetena vid kontoren i Linköping och Vänersborg hava slutförts.

Arbetet med anordnande av hiss inom fastigheten i Uppsala är under utförande.

Fullmäktige hava beslutat att för högst 37,566 kronor låta verkställa vissa reparationer av bankens fastighet i Halmstad, innefattande bland annat yttertakets omläggning med kopparplåt. Då sedermera tillgången på koppar inom landet blivit begränsad, hava fullmäktige i stället beslutat att låta belägga taket med galvaniserad järnplåt, varigenom kostnaderna minskats med 15,075 kronor.

§ 11.

Inköp av nya maskiner för sedeltryckeriets räkning, vartill 1938 års riksdag anvisat förslagsvis 277,000 kronor, hava numera verkstälts och maskinerna tagits i bruk.

Av de anvisade medlen hade vid årsskiftet utbetalats 180,386 kronor 32 öre. Ännu ej erlagd likvid uppgår till omkring 48,000 kronor, varför anskaffningskostnaden blir omkring 49,000 kronor lägre än den beräknade.

§ 12.

Sedan Kungl. Maj:t på framställning av fullmäktige den 31 augusti 1939 (S. F. S. nr 591) utfärdat kungörelse om utgivande av sedlar å 10,000 kronor, hava fullmäktige beslutat, att sedlar å nämnda valör skola utlämnas i rörelsen.

§ 13.

Arbetet med åstadkommande av nya sedeltyper har numera fortskridit så långt, att ett slutgiltigt förslag till ny 10-kronesedel torde kunna föreligga inom den närmaste framtiden. Därefter kommer förslag till ny 5-kronesedel att utarbetas.

§ 14.

I samband med övergång till vissa arbetsbesparande tryckningsmetoder vid sedeltryckeriet har doktor Imre Strasser, förut anställd i firman Giesecke & Devrient, Leipzig, anställts å sedeltryckeriet såsom sakkunnig för en tid av ett år, räknat från och med den 1 mars 1939.

§ 15.

Den för Tumba bruk beställda pappersmaskinen m. m., vartill 1938 års riksdag beviljat förslagsvis 486,000 kronor, har numera levererats och uppmonterats i den för ändamålet uppförda tillbyggnaden vid bruket. Pappersmaskinen har efter inkörning tagits i bruk för tillverkning av vissa sedelpapperstyper. Kostnaderna för övergång till maskintillverkning utgjorde vid årsskiftet 496,988 kronor 55 öre. Därutöver återstå att erlægga cirka 13,800 kronor, varför kostnaderna komma att uppgå till sammanlagt cirka 510,800 kronor.

Den huvudsakliga anledningen till att de beräknade kostnaderna överskridits är en förändring i den ursprungliga planen för byggnadsarbetena.

§ 16.

Ombyggnaden av det s. k. stora stenhuset vid Tumba bruk, vartill 1938 års riksdag anvisat förslagsvis högst 150,000 kronor, har slutförts. Kostnaden har uppgått till 142,910 kronor 42 öre.

§ 17.

Sedan en arbetare vid Tumba bruk, tidigare anställd såsom trädgårds-mästare vid bruket, hos fullmäktige anhållit om utbekommande av viss övertidsersättning samt framställningen av fullmäktige lämnats utan bifall, har ifrågavarande arbetare hos Stockholms rådhusrätt anhängiggjort rättgång mot riksbanken. Rådhusrätten har emellertid ogillat kravet. Målet är för närvarande beroende på Svea Hovrätts prövning.

§ 18.

Den i fullmäktiges berättelse till 1938 och 1939 års riksdagar omförmälda utredningen angående huvudkontorets omorganisation har på grund av den arbetsbelastning, som blivit en följd av rådande utrikespolitiska förhållanden, icke kunnat slutföras.

§ 19.

Sedan 1939 års lagtima riksdag fastställt nytt avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk, hava delegerade för riksdagens verk med stöd av riksdagens bemyndigande utfärdat dels avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid riksdagens verk, dels bestämmelser i fråga om tjänstemäns övergång till sagda båda avlöningsreglementen, dels ock tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet för riksdagens verk.

Fullmäktige hava sedermera fastställt närmare föreskrifter, dels angående storleken av de felräkningspenningar, som skola tillkomma kassörer i riksbanken, dels beträffande arvoden till de vaktmästare vid huvudkontoret, vilka hava att verkställa postbefordran eller inkasseringsuppdrag, dels ock rörande vaktpersonalens skyldighet att bidra till kostnaderna för uniforms-beklädnad.

Vidare hava delegerade utfärdat bestämmelser angående avlöning till icke-ordinarie personal vid riksdagens verk under tjänstledighet för värnplikts-tjänstgöring i anledning av förstärkt försvarsberedskap.

§ 20.

Efter förhandlingar med civilförvaltningens personalförbund hava fullmäktige beslutat fastställa ändrade anställnings- och avlöningsbestämmelser för arbetarpersonalen vid pappers bruket och sedeltryckeriet.

§ 21.

De valvsutrymmen för riksbankens och riksgäldskontorets räkning, vartill 1938 års riksdag anvisat förslagsvis 160,000 kronor, äro nu färdiga. Kostnaden härför, som ännu icke kunnat definitivt fastställas, torde icke komma att överstiga det anvisade beloppet.

Sedan 1939 års lagtima riksdag anvisat medel för anordnande av ytterligare valvsutrymmen, hava arbetena härmed igångsatts.

§ 22.

Skyddsrum för personalen hava numera anordnats såväl vid huvudkontoret som vid sedeltryckeriet och Tumba bruk.

Vid flertalet av de avdelningskontor, där skyddsrum ansetts böra ifrågakomma, äro dylika färdigställda.

Av det av 1939 års lagtima riksdag för ändamålet anvisade beloppet, förslagsvis 240,000 kronor, äro vid utgången av år 1939 202,088 kronor 2 öre tagna i anspråk. Häri ingå dock vissa belopp, som av post- och telegrafverken skola överlämnas till riksbanken såsom ersättning för de skyddsutrymmen, som genom riksbankens försorg inom vissa riksbankens fastigheter i landsorten anordnats för personalen vid nämnda verk.

§ 23.

Fullmäktige hava vidtagit åtgärder för att i möjligaste mån säkerställa riksbankens personalbehov i händelse av allmän mobilisering inom landet.

Vissa andra anstalter av beredskapsnatur hava jämväl träffats.

§ 24.

Sedan riksbanken vid exekutiv auktion den 29 november 1938 till skyddande av fordran hos Elias Frisk i Gällerråsen inköpt fastigheten Gällerråsen 1⁶² samt ¹⁶/₂₁ av ¹/₂₄ mantal Gällerråsen 1¹⁰ i Karlskoga socken för sammanlagt 4,010 kronor, hava förenämnda fastigheter numera av riksbanken försålts för ett pris av 6,200 kronor.

§ 25.

Föreskrivna inventeringar av huvudkontorets kassor och förvaringsrum hava under året ägt rum.

Därjämte har inventering företagits av behållningarna i huvudkontorets samtliga förvaringsvalv och kassor ävensom av sedelkontorets behållningar av sedlar och sedelpapper.

Inspektioner av avdelningskontoren hava verkställts,
av undertecknad *Rooth* vid kontoret i Östersund,
av undertecknad *Amné* vid kontoren i Luleå, Sundsvall och Umeå,
av undertecknad *Björnsson* vid kontoren i Göteborg, Malmö, Falun, Jönköping, Karlstad, Linköping, Mariestad, Nyköping, Visby, Västerås och Örebro,

av vice riksbankschefen *Wallberg* vid kontoret i Norrköping.

Vid kontoren i Gävle, Halmstad, Härnösand, Kalmar, Karlskrona, Kristianstad, Uppsala, Vänersborg och Växjö har på grund av den stora arbetsbördan, särskilt under senare delen av året, inspektioner icke kunnat verkställas.

Särskilda undersökningar genom därtill utsedda tjänstemän hava företagits vid samtliga avdelningskontor.

Föreskrivna inventeringar av Tumba bruks kassa hava under året ägt rum.

§ 26.

För riktigheten av de å sid. 8—18 lämnade sifferuppgifterna ansvara förståndaren för räkenskapsavdelningen K. G. Simonsson och tjänstemannen G. Gunnarson, vilka i riksbankens bokslut undertecknat, respektive kontraherats ifrågavarande räkningar.

§ 27.

Fullmäktige överlämna härjämte i behörig tid inkomna berättelser från styrelserna för bankens samtliga avdelningskontor, ävensom de berättelser för år 1938, vilka avgivits av revisorerna för dessa kontor.

Styrelsen för avdelningskontoret i Malmö har gjort framställning om avskrivning av viss inom linjen förd fordran. Denna framställning har i vanlig ordning prövats av de för kontoret utsedda revisorerna. Fullmäktige hava för sin del icke något att erinra mot att ifrågavarande fordran av skrives.

Stockholm den 12 januari 1940.

ADOLF AF JOCHNICK.

IVAR ROOTH.

A. AMNÉR.

EDV. BJÖRNSSON.

STEN STENDAHL.

C. P. V. GRÄNEBO.

CONRAD JONSSON.

Jacob Hagströmer.